

Splendidum družstvo

DŮM V ÚSTRANÍ

Howard P. Lovecraft

Dům v ústraní

HOWARD P. LOVECRAFT

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

DŮM V ÚSTRANÍ

Copyright © Howard P. Lovecraft, 1924 – 1939

Translation © Tereza Novotná, 2023

Cover © Splendidum družstvo, 2023

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2023

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-264-2 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-265-9 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-266-6 (PDF)

Podle amerického originálu

The Shunned House (1924) by H. P. Lovecraft,

Through the gates of the silver key (1934) by H. P. Lovecraft and E. Hoffmann Price,

The festival (1924) by H. P. Lovecraft,

The curse of Yig (1929) by Zealia B. Bishop and H. P. Lovecraft,

The lurking fear (1928) by H. P. Lovecraft,

Medusa's coil (1939) by Zealia B. Bishop and H. P. Lovecraft

přeložila Tereze Novotná.

Obsah

Prolog

DŮM V ÚSTRANÍ

MEDÚSINY HADÍ VLASY

PROKLETÍ YIGA

SKRYTÝ STRACH

BRÁNOU STŘÍBRNÉHO KLÍČE

SLAVNOST

Prolog

I v těch největších hororech málokdy chybí ironie. Někdy vstupuje přímo do kompozice událostí, jindy se týká jen jejich náhodného postavení mezi osobami a místy. Ten druhý druh skvěle ilustruje případ ze starobylého města Providence, kde koncem čtyřicátých let často pobýval Edgar Allan Poe během svých neúspěšných námluv s nadanou básnířkou, paní Whitmanovou. Poe se obvykle zastavoval v Mansion House na Benefit Street – přejmenovaném Golden Ball Inn, jehož střecha poskytovala útočiště Washingtonovi, Jeffersonovi a Lafayettovi – a jeho oblíbená procházka vedla na sever stejnou ulicí k domu paní Whitmanové a na sousední hřbitov na svahu St John's, jehož skryté prostranství náhrobků z osmnáctého století pro něj mělo zvláštní kouzlo.

Howard Phillips Lovecraft zemřel 15. března 1937 na vrcholu své kariéry. Ačkoli mu bylo pouhých šestačtyřicet let, vybudoval si mezinárodní renomé díky uměřenosti a dokonalému literárnímu řemeslu svých podivných povídek a na obou stranách Atlantiku byl považován za pravděpodobně největšího současného mistra děsivé literatury. Jeho schopnost vytvořit a udržet atmosféru hrůzy se nikde neprojevuje lépe než v posmrtně vydaném příběhu, který je zde představen jako první: "Dům v ústraní".

DŮM V ÚSTRANÍ

1.

Ironií je, že při této procházce, tolikrát opakované, musel největší světový mistr hrůzných a bizarních věcí projít kolem určitého domu na východní straně ulice; šlo o ošumělé, zastaralé stavení na prudce se zvedajícím bočním kopci s velkým neudržovaným dvorem z dob, kdy byl zdejší kraj zčásti otevřenou krajinou. Nezdá se, že by o něm někdy psal nebo mluvil, a neexistuje ani žádný důkaz, že by si ho vůbec všiml. A přesto se ten dům vyrovná nebo předčí hrůzou nejdivočejší fantazii génia, který kolem něho tak často nevědomky procházel.

Dům byl – a vlastně stále je – takový, že přitahuje pozornost zvědavců. Původně to byla zemědělská nebo polozemědělská stavba s novoanglickými koloniálními rysy poloviny osmnáctého století – prosperující dům se sedlovou střechou, dvěma patry a podkrovím bez vikýřů, s georgiánskými dveřmi a vnitřním obložením, které diktoval tehdejší vkus. Byl obrácen k jihu, s jedním štítem zabořeným k nižším oknům do východně se zvedajícího kopce a druhým odhaleným k základům směrem do ulice. Jeho stavba před

více než půldruhým stoletím navazovala na silnici v tomto zvláštním okolí; Benefit Street – zpočátku nazývaná Back Street – byla totiž ulička vinoucí se mezi hřbitovy prvních osadníků a narovnána teprve tehdy, když převoz těl na severní pohřebiště umožnil slušně protnout staré rodinné parcely.

Na začátku se západní zeď nacházela asi dvacet stop nad srázným trávníkem od vozovky, ale rozšíření ulice v době revoluce odřízlo většinu mezery a obnažilo základy, takže musela být postavena cihlová sklepní zeď, která dala hlubokému sklepu průčelí do ulice s dveřmi a jedním oknem nad zemí, blízko nové linie veřejné komunikace.

Když byl před sto lety položen chodník, byl odstraněn poslední z meziprostoru a Poe na svých procházkách musel vidět jen čistý výstupek z matně šedých cihel v jedné rovině s chodníkem, nad nímž se ve výšce deseti stop tyčila starobylá šindelová hmota vlastního domu. Pozemek připomínající farmu se táhl velmi hluboko do kopce, téměř až k Wheaton Street. Prostor jižně od domu, přiléhající k Benefit Street, byl samozřejmě značně nad úrovní stávajícího chodníku a tvořil terasu ohraničenou vysokou břehovou zdí z vlhkého, mechem porostlého kamene, proraženou strmými úzkými schůdky, které vedly dovnitř mezi kaňonovitými plochami do horní oblasti prašného trávníku, a zanedbané zahrady, jejíž rozpadlé cementové urny, zrezivělé konvice spadlé z trojnožek ze sukovitých klacků a podobné doplňky se vyjímaly nad povětrnostními vlivy otlučenými vstupními dveřmi, hnijícími jónskými pilastry a červotočivým trojúhelníkovým frontonem.

V mládí jsem o tom zavrženém domě slyšel jen to, že v něm lidé umírali ve znepokojivě velkém počtu. Proto se prý původní majitelé

asi dvacet let po jeho postavení odstěhovali. Bylo tam vyložené nezdravě, snad kvůli vlhkosti a plísním ve sklepě, všeobecnému odpornému zápachu, průvanu na chodbách nebo kvalitě vody ze studny. Teprve zápisky mého strýce antikváře, doktora Elihu Whippla, mi nakonec odhalily temnější domněnky, které tvořily spodní proud folklóru mezi starým služebnictvem a skromným lidem; domněnky, které nikdy necestovaly daleko a které byly většinou zapomenuty, když se z Providence stala metropole s proměnlivou moderností.

Obecně platí, že dům nebyl nikdy považován pevnou částí komunity za "strašidelný" v pravém slova smyslu. Nebyly rozšířeny žádné pověsti o chrastících řetězech, studených proudech vzduchu, zhasnutých světlech nebo tvářích v oknech. Extrémisté někdy říkali, že dům přinášel "smůlu", ale ani oni si nebili tím tak jistí. Co bylo skutečně nesporné, je to, že v něm zemřelo strašlivé množství lidí a po jistých zvláštních událostech před více než šedesáti lety se budova vylidnila kvůli naprosté nemožnosti ji pronajmout. Všechny tyto osoby nepřišly o život náhle z jedné příčiny; spíše se zdálo, že jejich vitalita byla zákeřně vyčerpána, takže každý z nich zemřel tím dříve, čím větší měl přirozený sklon ke slabosti. A ti, kteří nezemřeli, vykazovali v různé míře chudokrevnost nebo souchotiny a někdy i úpadek duševních schopností, což nesevčilo o blahodárnosti budovy. Je třeba dodat, že sousední domy se zdály být zcela prosté škodlivých vlastností.

Tolik jsem věděl ještě předtím, než mě můj neodbytný výslech přiměl k tomu, aby mi strýc ukázal poznámky, které nás oba nakonec přiměly pustit se do našeho ohavného pátrání. V době mého dětství byl onen ostouzený dům prázdný, na vysokém

terasovitém dvoře, kde se nikdy nezdržovali ptáci, rostly neplodné, ošlehané a příšerné staré stromy, dlouhá, podivně bledá tráva a znetvořený plevel.

My kluci jsme se tam proháněli a já si dodnes vzpomínám na své mladické zděšení nejen z morbidní podivnosti tohoto zlověstného porostu, ale i ze stařecké atmosféry a zápachu zchátralého domu, do jehož odemčených vchodových dveří se často vstupovalo za účelem rozechvění. Malá okénka byla z velké části rozbitá a kolem nejistého obložení, vratkých vnitřních okenic, odlupujících se tapet, opadávajících omítky, vratkých schodů a kusů otlučeného nábytku, které ještě zbyly, se vznášela bezejmenná atmosféra opuštěnosti. Prach a pavučiny přidávaly na děsivosti; a vskutku statečný byl ten chlapec, který dobrovolně vystoupal po žebříku na půdu osvětlenou jen malými blikajícími okénky ve štítech a zaplněnou hromadou trosek truhel, židlí a kolovrátků, které pod nánosy prachu a pavučin byly nově zformované do obludných a pekelných tvarů.

Ale podkroví přece jen nebylo tou nejstrašnější částí domu. Byl to vlhký sklep, který na nás nějak působil nejsilnějším odporem, přestože byl ze strany ulice zcela nad zemí a od rušného chodníku ho oddělovaly jen tenké dveře a cihlová zeď s proraženými okny.

Stěží jsme věděli, zda se ním máme nechávat strašit v přízračné fascinaci, nebo se mu vyhýbat v zájmu svého zdravého rozumu. Jednak tam byl nejsilnější zápach a jednak se nám nelíbily bílé houbovité výrůstky, které občas za deštivého letního počasí vyrážely z tvrdé hliněné podlahy. Ty houby, groteskně podobné vegetaci na dvoře venku, měly opravdu příšerné obrysy; odporné parodie na muchomůrky, jejichž podobu jsme nikdy jinde neviděli. Rychle hnily

a v jedné fázi začaly lehce fosforeskovat, takže noční kolemjdoucí občas mluvili o čarodějnických ohních, které svítily za rozbitými skly oken, jimiž se linul fetor.

Nikdy – ani při Halloweenu – jsme tento sklep nenavštívili v noci, ale při některých našich denních návštěvách jsme mohli fosforescenci zaznamenat, zejména když byl den temný a vlhký. Často se nám zdálo, že jsme zaznamenali i něco jemnějšího – velmi podivnou věc, která však byla nanejvýš jen náznaková. Mám na mysli jakýsi zakalený bělavý obrazec na podlaze – neurčitý, pohyblivý nános plísně nebo niter, o němž jsme si někdy mysleli, že ho můžeme vystopovat mezi řídkými houbovými porosty poblíž obrovského krbu ve sklepní kuchyni. Jednou za čas nás napadlo, že se tato skvrna podivně podobá zdvojené lidské postavě, ačkoli většinou žádná taková příbuznost neexistovala a často tam žádný bělavý nános nebyl.

Jednoho deštivého odpoledne, kdy se mi tato iluze zdála neobyčejně silná a kdy se mi navíc zdálo, že jsem zahlédl jakýsi řídký, nažloutlý, mihotavý výdech stoupající z dusíkového vzoru směrem k zívajícímu krbu, jsem o tom promluvil se strýcem. Usmál se nad touto podivnou myšlenkou, ale zdálo se, že jeho úsměv je zabarven vzpomínkou. Později jsem se doslechl, že podobná představa se objevila v některých divokých starodávných lidových vyprávěních – představa, která se podobně vztahovala ke strašidelným, vlčím tvarům, které na sebe bral kouř z velkého komína, a k podivným obrysům, které na sebe braly některé z klenutých kořenů stromů, jež si razily cestu do sklepa skrze uvolněné základní kameny.

2.

Teprve v dospělosti mi strýc předložil poznámky a údaje, které shromáždil o domě v ústraní. Doktor Whipple byl rozumný, konzervativní lékař staré školy a přes veškerý svůj zájem o toto místo nechtěl podporovat myšlenky směrem k nenormálním jevům. Jeho vlastní názor byl, že jde o budovu a místo s výrazně nehygienickými vlastnostmi, což nemá s ničím nepřirozeným společného, ale uvědomoval si, že některé podivnosti mohou v chlapcově fantazijní mysli vyvolat nejrůznější hrůzné obrazové asociace.

Doktor byl starý mládenec, bělovlasý, hladce oholený, staromódní pán a významný místní historik, který se často střetával s tak kontroverzními strážci tradic, jako byli Sidney S. Rider a Thomas W. Bicknell. Bydlel s jedním sluhou v georgiánské usedlosti s klepadlem a železnými zábradlími, která se strašidelně tyčila na strmém stoupání North Court Street vedle starobylého cihlového domu soudu a kolonie, kde jeho dědeček – bratranec slavného kapitána Whippla, který v roce 1772 zapálil ozbrojený škuner Jeho Veličenstva Gaspee – hlasoval 4. května 1776 v zákonodárném sboru pro nezávislost kolonie Rhode Island.

Ve vlhké knihovně s nízkými stropy, zatuchlým bílým obložením, těžkým vyřezávaným nadpražím a malými okénky zastíněnými vinnou révou se kolem něj nacházely památky a záznamy jeho starobylé rodiny, mezi nimiž bylo mnoho pochybných narážek na zavržený dům v Benefit Street. Toto škůdcovské místo leží nedaleko, kde vznikla první osada.

Když jsem nakonec svým vytrvalým otravováním v době své plnoletosti získal od strýce hledané pověsti, ležela přede mnou dost podivná kronika. Ačkoli byla rozvláčná a děsivě genealogická, táhla se jí nepřetržitá nit zádumčivé, houževnaté hrůzy a prazvláštní zlovůle, která na mě zapůsobila ještě víc než na dobrého doktora. Jednotlivé události do sebe neuvěřitelně zapadaly a zdánlivě nepodstatné detaily v sobě skrývaly ohavné možnosti. Rostla ve mně nová a palčivá zvědavost, ve srovnání s níž byla moje chlapecká zvědavost velmi slabá.

První odhalení vedlo k vyčerpávajícímu bádání a nakonec k onomu rozechvělému pátrání, které se ukázalo být pro mě tak zhoubné. Strýc totiž nakonec trval na tom, že se k mému započatému pátrání připojí, a po jedné noci v onom domě se mnou neodešel – zemřel.

Jsem osamělý bez té jemné duše, jejíž dlouhá léta byla naplněna jen ctí, dobrým vkusem, laskavostí a učeností. Na hřbitově u svatého Jana – na místě, které Poe miloval – jsem na jeho památku postavil mramorovou urnu – skrytý háj obrovských vrb na kopci, kde se hroby a náhrobní kameny tiše krčí mezi chroptící hmotou kostela a domy a bankovními zdmi Benefit Street.

Historie domu, otevírající se uprostřed změti dat, neodhalila žádnou stopu zlověstnosti ani o jeho stavbě, ani o prosperující a ctihodné rodině, která jej postavila. Přesto byl od počátku patrný nádech neštěstí, který brzy zesílilo do hrozivého významu.

Pečlivě sestavený záznam mého strýce začínal stavbou budovy v roce 1763 a sledoval toto téma s neobvyklou podrobností. Vypadá to, že v tomto domě nejprve bydleli William Harris a jeho žena Rhoby Dexterová se svými dětmi, Elkanahem, narozeným roku

1755, Abigail, narozenou roku 1757, Williamem mladším, narozeným roku 1759, a Ruth, narozenou roku 1761. Harris byl významným obchodníkem a námořníkem v západoindickém obchodu, spojeným s firmou Obadiaha Browna a jeho synovců. Po Brownově smrti v roce 1761 ho nová firma Nicholas Brown & Company jmenovala kapitánem brigy Prudence, postavené v Providence, o výtlaku 120 tun, a umožnila mu tak postavit novou usedlost, po které toužil již od svatby.

Místo, které si vybral – nedávno narovnanou část nové a módní ulice Back Street, která se táhla po úbočí kopce nad přeplněným Cheapside – bylo vším, co si mohl přát, a budova tomuto místu odpovídala. Bylo to to nejlepší, co si za skromné prostředky mohl dovolit a Harris si pospíšil, aby se nastěhoval ještě před narozením pátého dítěte, které rodina očekávala. Toto dítě, chlapec, se narodil v prosinci, ale narodil se mrtvý. V tomto domě se nenarodilo žádné živé dítě po dobu půldruhého století.

V dubnu následujícího roku se mezi dětmi objevila nemoc a Abigail a Ruth zemřely ještě před koncem měsíce. Doktor Job Ives diagnostikoval potíže jako nějakou dětskou horečku, ačkoli jiní tvrdili, že šlo spíše o pouhé chřadnutí a vysílení organismu. V každém případě se zdálo, že je nakažlivá, protože Hannah Bowenová, jedna ze dvou služebných, na ni v červnu následujícího roku zemřela. El Lideason, druhý sluha, si neustále stěžoval na slabost a byl by se vrátil na otcovu farmu v Rehobothu, nebýt náhlé náklonnosti k Mehitabel Pierceové, která byla najata na místo Hannah. Ten zemřel následujícího roku – vskutku smutný rok, neboť v něm zemřel i sám William Harris, oslabený klimatem Martiniku,

kde ho jeho zaměstnání v předchozím desetiletí po dlouhou dobu drželo.

Ovdovělá Rhoby Harrisová se nikdy nevzpamatovala ze šoku, který jí způsobila manželova smrt a smrt prvorozeného Elkanaha o dva roky později byla pro ni poslední ranou. V roce 1768 se stala obětí lehké formy šílenství a poté byla uzavřena v horní části domu; její starší sestra za svobodna, Mercy Dexterová, se nastěhovala, aby převzala péči o rodinu. Mercy byla prostá, drsná žena s velkou silou, ale její zdraví se od jejího příchodu viditelně zhoršovalo. Své nešťastné sestře byla velmi oddaná a zvláštní náklonnost chovala ke svému jedinému žijícímu synovci Williamovi, který se z robustního kojence stal nemocným, neduživým chlapcem. V tomto roce zemřela služebná Mehitabel a druhý sluha, Preserved Smith, odešel bez souvislého vysvětlení – nebo alespoň jen s několika divokými historkami a stížnostmi, že se mu nelíbí zápach tohoto místa. Na nějakou dobu si Mercy nemohla zajistit další pomoc, protože sedm úmrtí a případ šílenství, k nimž došlo v rozmezí pěti let, začaly dávat do pohybu pověsti o prokletí, které se později staly tak bizarními. Nakonec však získala nové sluhy zvenčí: Ann Whiteovou, mrzutou ženu z části North Kingstownu, která se nyní jmenuje Exeter, a schopného muže z Bostonu jménem Zenas Low.

Byla to právě Ann Whiteová, kdo poprvé dal zlověstným planým řečem konkrétní podobu. Mercy měla vědět, že si nemá najímat nikoho z kraje Nooseneck Hill, protože ten odlehlý kousek zapadákovy byl tehdy stejně jako dnes místem těch nejnepříjemnějších pověr. Ještě v roce 1892 exeterská komunita exhumovala mrtvé tělo a obřadně spálila jeho srdce, aby zabránila jistým údajným návštěvám škodlivým pro veřejné zdraví a klid, a

lze si představit, z jakého úhlu pohledu se na to dívali lidé v roce 1768. Annin jazyk byl zhoubně aktivní, a tak ji Mercy během několika měsíců propustila a na její místo dosadila věrnou a sympatickou ženu z Newportu Marii Robbinsovou.

Ubohá Rhoby Harrisová se mezitím ve svém šílenství oddávala snům a představám toho nejodpornějšího druhu. Její křik se občas stával nesnesitelným a po dlouhá období pronášela ječivé hrůzy, kvůli nimž musel její syn dočasně bydlet u svého bratrance Pelega Harrise v Presbyteriánské ulici poblíž nové budovy koleje. Zdálo se, že se chlapec po těchto návštěvách zlepšil, a kdyby byla Mercy stejně moudrá jako dobromyslná, nechala by ho u Pelega žít natrvalo. Co přesně paní Harrisová ve svých záchvatech násilí vykřikovala, se nezachovalo; nebo spíše jsou předkládány tak šílené výpovědi, že se samy znehodnocují naprostou absurditou. Jistě zní absurdně, když slyšíme, že žena vzdělaná pouze v základech francouzštiny často celé hodiny křičela v hrubé a idiomatické formě tohoto jazyka, nebo že si tatáž osoba, osamělá a střežená, divoce stěžovala na zírající věc, která ji kousala a žvýkala. V roce 1772 zemřel sluha Zenas, a když se to paní Harrisová dozvěděla, rozesmála se s šokujícím potěšením, které jí bylo naprosto cizí. Následujícího roku zemřela ona sama a byla uložena k poslednímu odpočinku na Severním pohřebišti vedle svého manžela.

Po vypuknutí konfliktu s Velkou Británií v roce 1775 se Williamu Harrisovi navzdory jeho necelým šestnácti letům a slabé tělesné konstituci podařilo narukovat do armády pod velením generála Greena a od té doby se těšil stálému vzestupu zdraví a prestiže. V roce 1780 se jako kapitán rhodeislandských sil v New Jersey pod velením plukovníka Angella seznámil s Phebe

Hetfieldovou z Elizabethtownu, kterou si po čestném propuštění v následujícím roce přivedl do Providence a oženil se s ní.

Návrat mladého vojáka nebyl bezprostředně šťastný. Dům byl, pravda, stále v dobrém stavu a ulice byla rozšířena a přejmenována z Back Street na Benefit Street. Ale kdysi statná postava Mercy Dexterové prošla smutným a podivným úpadkem, takže nyní byla shrbenou a ubohou postavou s dutým hlasem a znepokojivou bledostí – vlastnosti, které v neobvyklé míře sdílela i jediná zbývající služebná Maria. Na podzim roku 1782 porodila Phebe Harrisová mrtvou dceru a patnáctého května následujícího roku se Mercy Dexterová rozloučila se svým ctnostným životem.

William Harris, který se konečně důkladně přesvědčil o radikální nezdravosti svého příbytku, nyní podnikl kroky k jeho opuštění a definitivnímu uzavření. Zajistil pro sebe a svou ženu dočasné bydlení v nově otevřeném hostinci Golden Ball Inn a zařídil stavbu nového a lepšího domu ve Westminster Street, v rostoucí části města na druhé straně Great Ball Inn. Zde se mu v roce 1785 narodil syn Dutee a tam rodina bydlela, dokud je obchodní ruch nevyhnal zpět za řeku a přes kopec do Angell Street v novější rezidenční čtvrti East Side, kde si v roce 1876 zesnulý Archer Harris postavil své honosné sídlo s francouzskou střechou. William a Phebe oba podlehli epidemii žluté zimnice v roce 1797 a Duteeho vychovával jeho bratranec Rathbone Harris, Pelegův syn.

Rathbone byl praktický muž a pronajal si dům na Benefit Street, přestože si William přál, aby zůstal prázdný. Považoval za povinnost vůči svému svěřenci co nejlépe využít veškerý chlapcův majetek a nezabýval se ani úmrtími a nemocemi, které způsobily tolik změn nájemníků, ani stále rostoucí averzí, s níž byl dům

všeobecně vnímán. Je pravděpodobné, že pocítil pouze roztrpčení, když mu v roce 1804 městská rada nařídila, aby dům vykouřil sírou, dehtem a kafrovou gumou kvůli tolik diskutovanému úmrtí čtyř osob, které pravděpodobně způsobila tehdy slábnoucí epidemie horečky. Místo prý bylo cítit horečnatým zápachem.

Sám Dutee si o domě nemyslel nic dobrého, nicméně z něj vyrostl vojín a ve válce roku 1812 sloužil s vyznamenáním na lodi Vigilant pod vedením kapitána Cahoona. Vrátil se bez úhony, v roce 1814 se oženil a stal se otcem oné památné noci 23. září 1815, kdy velká vichřice hnala vody zálivu přes půl města a unášela vysokou šalupu vysoko do Westminster Street, takže její stěžně téměř klepaly na Harrisova okna, aby symbolicky potvrdily, že nový chlapec, Welcome, je synem námořníka.

Welcome svého otce nepřežil, ale dožil se slavné smrti u Fredericksburgu v roce 1862. Ani on, ani jeho syn Archer nevěděli o tom, že se tomu domu každý vyhýbá – snad kvůli zatuchlosti a odpornému zápachu. Ostatně po sérii úmrtí vrcholící v roce 1861, kterou válečné vzrušení spíše uvrhlo do zapomnění, už nikdy nebyl pronajat. Carrington Harris, poslední z mužské linie, dům znal jen jako opuštěné místo opředené legendami, dokud jsem mu nevyprávěl svůj zážitek. Měl v úmyslu ho zbourat a postavit na jeho místě obytný dům a po mém vyprávění se kupodivu rozhodl nechat ho stát, instalovat do něj vodovod a pronajmout ho. Ani on zatím neměl žádné potíže se sháněním nájemníků. Ta hrůza už pominula.

Asi si dovedete představit, jak silně na mě působily kroniky Harrisových. Zdálo se mi, že v těchto nepřetržitých záznamech se skrývá zlo, které se vymyká všemu, co jsem dosud v přírodě poznal; zlo, které zjevně souvisí s domem, a nikoli s rodinou. Tento dojem potvrzovala i strýcova méně systematická řada různých údajů – legendy přepsané z drbů služebnictva, výstřižky z novin, kopie úmrtních listů kolegů lékařů a podobně. Nemohu doufat, že uvedu všechny tyto materiály, protože můj strýc byl neúnavný antikvář a velmi hluboce se zajímal o dům v ústraní; mohu však zmínit několik dominantních bodů, které si zaslouží pozornost tím, že se opakují v mnoha zprávách z různých zdrojů.

Například klevety služebnictva prakticky jednomyslně přisuzovaly plesnivému a zapáchajícímu sklepení domu zlý vliv. Byli služebníci – zvláště Anna Whiteová – kteří nechtěli používat sklepní kuchyň, a nejméně tři děsivé legendy se týkaly ďábelských obrysů, které na sebe braly kořeny stromů a skvrny plísně v této oblasti. Tato poslední vyprávění mě hluboce zajímala vzhledem k tomu, co jsem viděl ve svém chlapeckém věku, ale měl jsem pocit, že většina významu byla v každém případě do značné míry zastřena přídavky z běžné zásoby místních pověstí o strašidlech.

Ann Whiteová se svou pověřčivostí z Exeteru rozšířila tu nejbizarnější a zároveň nejpřesvědčivější historku, že pod domem musí být pohřben jeden z upírů – mrtvých, kteří si zachovávají tělesnou podobu a žijí z krve nebo dechu živých – jejichž ohavné legie vysílají v noci své dravé podoby nebo duchy do okolí. Babičky říkají, že ke zničení upíra je třeba exhumovat ho a spálit jeho srdce nebo alespoň probodnout tento orgán kůlem; a Annino vytrvalé naléhání na prohledání sklepa mělo zásadní vliv na její propuštění.

Její vyprávění však mělo široký ohlas a bylo přijímáno o to ochotněji, že dům skutečně stál na pozemku, který se kdysi používal k pohřebním účelům. Pro mě jejich zajímavost nezávisela ani tak na této okolnosti, jako spíš na zvláštním způsobu, jakým se prolínaly s některými dalšími věcmi – se stížností odcházejícího sluhy Preserved Smithe, který Ann předešel a nikdy o ní neslyšel, že mu v noci něco “vysává dech”; úmrtní listy obětí horečky z roku 1804, vystavené doktorem Chadem Hopkinsem, v nichž všichni čtyři zemřelí nevysvětlitelně postrádají krev; a nejasné pasáže z blouznění nebohé Rhoby Harrisové, která si stěžovala na ostré zuby skelně vyhlížející, napůl viditelné.

Ačkoli jsem prostý neopodstatněné pověřivosti, vyvolaly ve mně tyto věci zvláštní pocit, který ještě zesílil, když jsem našel dva od sebe vzdálené novinové výstřižky týkající se úmrtí v domě na ústraní – jeden z Providence Gazette and Country-Journal z 12. dubna 1815 a druhý z Daily Transcript and Chronicle z 27. října 1845 – každý z nich popisoval děsivě hrůznou událost, která se pozoruhodně opakovala. Zdá se, že v obou případech se umírající osoba, v roce 1815 jemná stará dáma jménem Staffordová a v roce 1845 učitel středního věku Eleazar Durfee, strašlivým způsobem proměnila, skelně se zahleděla a pokusila se ošetřujícímu lékaři prokousnout hrdlo. Ještě záhadnější byl však poslední případ, který ukončil pronájem domu – série úmrtí na chudokrevnost, jimž předcházelo postupné šílenství, při němž se pacient zákeřně pokoušel připravit o život své příbuzné řezem do krku nebo zápěstí.

Bylo to v letech 1860 a 1861, kdy můj strýc teprve začínal svou lékařskou praxi, a před odjezdem na frontu o tom slyšel hodně od svých starších kolegů. Skutečně nevysvětlitelné bylo, jak oběti –

nevzdělaní lidé, protože ten nevábně páchnoucí a všeobecně zavržený dům teď nemohl být pronajímán nikomu jinému – blábolily zlomyslnosti ve francouzštině, což byl jazyk, který se nemohly naučit ani v nejmenším. Člověka to přimělo vzpomenout si na nebohého Rhobyho Harrise před téměř sto lety a mého strýce to zaujalo natolik, že začal shromažďovat historické údaje o domě poté, co nějaký čas po svém návratu z války vyslechl vyprávění doktorů Chase a Whitmarshe z první ruky. Opravdu jsem viděl, že strýc o tomto tématu hluboce přemýšlel a že ho těší můj vlastní zájem – otevřený a chápavý zájem, který mu umožnil diskutovat se mnou o věcech, jimž by se jiní jen vysmáli. Jeho fantazie nešla tak daleko jako moje, ale cítil, že to místo je vzácné svými imaginativními možnostmi a hodné pozornosti.

Pokud jde o mě, byl jsem ochoten brát celou záležitost s hlubokou vážností a začal jsem okamžitě nejen prověřovat důkazy, ale shromažďovat co nejvíce další. Se starým Archerem Harrisem, tehdejším majitelem domu, jsem před jeho smrtí v roce 1916 mnohokrát hovořil a získal jsem od něj a jeho dosud žijící sestry Alice autentické potvrzení všech rodinných údajů, které můj strýc shromáždil. Když jsem se jich však zeptal, jakou spojitost s Francií nebo jejím jazykem by mohl dům mít, přiznali s vrozenou upřímností, že nemají o tom sebemenší potuchy. Archer nevěděl nic a jediné, co mohla slečna Harrisová říci, bylo, že stará legenda, o které slyšel její dědeček Dutee Harris, by mohla vnést trochu světla. Starý námořník, který o dva roky přežil smrt svého syna Welcomea v bitvě, sám tu legendu neznal, ale vzpomínal si, že jeho nejstarší ošetřovatelka, prastará Maria Robbinsová, si zřejmě temně uvědomovala něco, co mohlo dodat podivný význam

francouzskému blouznění Rhoby Harrisové, které tak často slychávala v posledních dnech té nešťastné ženy. Maria žila v tom děsivém domě od roku 1769 až do stěhování rodiny v roce 1783 a viděla Mercy Dexterovou umírat.

Jednou se Dutee zmínila o poněkud zvláštní okolnosti v posledních chvílích Mercy, ale on na to brzy zapomněl, jen že to bylo něco zvláštního. Vnučka si ostatně i na to vzpomínala jen s obtížemi. Ona ani její bratr se o dům nezajímali tolik jako Archerův syn Carrington, současný majitel, s nímž jsem po svém zážitku mluvil. Poté, co jsem vyčerpал všechny informace, které mi Harrisova rodina mohla poskytnout, obrátil jsem svou pozornost k raným městským záznamům a listinám s horlivostí větší, než jakou při stejné práci občas projevoval můj strýc. To, co jsem si přál, byla ucelená historie místa od jeho samotného osídlení v roce 1636 – nebo dokonce ještě dříve, pokud by se podařilo objevit nějakou indiánskou legendu Narragansettů, která by poskytla údaje.

Na začátku jsem zjistil, že pozemek byl součástí dlouhého pásu domovního pozemku, který byl původně udělen Johnu Throckmortonovi; šlo o jeden z mnoha podobných pásů začínajících na Town Street u řeky a táhnoucích se přes kopec až k linii zhruba odpovídající dnešní Hope Street. Pozemek Throckmortonových byl samozřejmě později rozdělen a já jsem se velmi snažil vysledovat úsek, kterým později vedla ulice Back nebo Benefit Street. Jak se říkalo, byl to Throckmortonův hřbitov, ale když jsem pečlivěji prozkoumal záznamy, zjistil jsem, že všechny hroby byly kdysi dávno přeneseny na North Burial Ground na Pawtucket West Road.

Pak jsem najednou vzácnou náhodou narazil na něco, co mě velmi zaujalo, protože to nebylo v hlavních záznamech a mohlo to

být snadno přehlédnuto, protože to zapadalo do několika nejpodivnějších fází celé záležitosti. Byl to záznam o pronájmu malého pozemku v roce 1697 jistému Etiennovi Rouletovi a jeho ženě. Konečně se objevil francouzský prvek – ten a ještě jeden hlubší prvek hrůzy, který jméno vyvolávalo z nejtemnějších zákoutí mé podivné a nesourodé četby – a já jsem horečně studoval plán lokality, jak vypadala před protnutím a částečným napřímením Back Street v letech 1747 až 1758. Zjistil jsem, co jsem napůl očekával, že tam, kde nyní stojí onen dům v ústraní, si Rouletovi za jednopatrovou a podkrovní chalupou zřídili hřbitov a že o žádném přesunu hrobů neexistuje žádný záznam. Dokument mě jen dostal do velkého zmatku a já jsem byl nucen prohledat jak Rhode Islandskou historickou společnost, tak Shepleyho knihovnu, než jsem našel místní dveře, které by jméno Etienne Roulet odemklo. Nakonec jsem přece jen něco našel; něco tak nejasného, ale obłudně důležitého, že jsem se ihned pustil do zkoumání samotného sklepení děsivého domu s novou a vzrušenou pečlivostí.

Zdálo se, že Rouletovi přišli v roce 1696 z East Greenwiche na západním pobřeží Narragansettského zálivu. Byli to hugenoti z Caude a setkali se s velkým odporem, než jim zastupitelé Providence povolili usadit se ve městě. V East Greenwichi, kam přišli v roce 1686 po odvolání Nantského ediktu, je pronásledovala neoblíbenost a proslýchalo se, že příčinou jejich nelibosti byly nejen rasové a národnostní předsudky, ale i spory o půdu, v nichž ostatní francouzští osadníci soupeřili s Angličany a které nedokázal potlačit ani guvernér Andros. Ale jejich horlivý protestantismus – až příliš horlivý, šušovalo se – a jejich zjevné utrpení, když byli prakticky vyhnáni z vesnice – vzbudily sympatie u kněží z města. Cizincům